बागमती गाउँपालिका
भट्टेडाँडा, ललितपुर

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB)परीक्षण
प्रतिवेदन-आ.ब.,२०७८/०७९

बैशाख, २०८०

तयार र पेश गर्ने
दिलबहादुर बस्नेत-लैससास विज्ञ

विषयसूचि

१. पृष्ठभूमी.. १

२. परीक्षण तथाअध्ययनको महत्व...२

३. लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणको उद्देश्यहरु २

४.लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणका सीमाहरु ३

५. लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणका विधि र प्रकृयाहरु ३-४

६.लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणका सहभागिहरु ४

७.लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षण विश्लेषणका औजारहरु ५

८. लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणका मुख्यप्राप्तिहरु... ५

९.लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट परीक्षणबाट देखिएको समग्रअवस्था..६

९.१लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट र महिला शसक्तिकणका आयामहरुको विश्लेषण ७

१०. गाउँपालिकाको आगामी बजेटलाई थपलैङ्गिकउत्तरदायीबनाउनको लागिसुझावहरु...७-८

११. निश्कर्ष.. ८

१२. अनुसूचिहरु

अनुसूचि-१,लैङ्गिकउत्तरदायी बजेट अभिमुखिकरणका सहभागिहरुको विवरण ९

अनुसूचि-२,आ.व. ०७८।०७९ को योजना र बजेटको लैङ्गिकउत्तरदायीताविश्लेषण १०-३१

बागमती गाउँपालिका, भट्टेडाँडा, ललितपुर

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण प्रतिवेदन, आ.व. ०७८/०७९

१.पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा १८ मा उल्लिखित समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने तथा कसैलाई पनि कानूनको समान संरक्षणबाट बञ्चित नगरिने व्यवस्था छ। साथै सामान्य कानूनको प्रयोगमा उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता, स्वास्थ्य स्थिति, बैबाहिक स्थिति, गर्भावस्था, आर्थिक अवस्था, भाषा वा क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगर्ने व्यवस्था उल्लेख छ। नेपालको संविधानको धारा ३८ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकरात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ। संविधानले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरुलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ। नेपाल बिभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय अभिसन्धिहरुको पक्ष राष्ट्र भएकोले लैङ्गिक समानता, महिला सशक्तिकरण र सामाजिक समावेशीकरणलाई कानूनी रुपले स्वीकार गरी अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गरेको छ। यसकै आधारमा स्थानीय तहहरुले संविधान एवं अन्य प्रचलित कानून बमोजिम बिभिन्न योजना तथा बजेटको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दै आएका छन्।

आ.व. ०६४।०६५ देखि नेपाल सरकारका सबै मन्त्रालयहरुले लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रणालीको अभ्यास गर्दै आएको पाईएको छ। पन्ध्रौ योजना (०७६।०७७-०८०।०८१) ले राज्यका तीनै तहका सरकारमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट बिनियोजन पद्धतिलाई संस्थागत गर्ने रणनीति लिएको पाईन्छ। चालु आ.ब.को बजेट वक्तव्यबाट लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रणालीलाई प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट प्रणालीमा समेत समावेश गर्ने नीतिगत उद्घोष गरिएको छ। अर्थ मन्त्रालयबाट मिति : ०७७।२।१७ मा प्रदेश र स्थानीय तहकोलागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमुना निर्देशिका समेत स्वीकृत गरी जारी गरिसकेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता सम्बन्धमा स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरेको, वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछाडि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी कामगर्ने व्यवस्था गरेको, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिताको व्यवस्था, योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका बर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यकममा जोड दिदै लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रवर्द्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहद्वारा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रम र बजेटलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बनाई सार्वजनिक बित्तको सन्तुलित वितरण मार्फत महिला सशक्तिकरणलाई अभिबृद्धि र संस्थागत गर्ने कार्यलाई थप मार्ग दर्शन गर्न यस बागमती गाउँपालिकाको आ.ब.२०७८/०७९को "लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) परीक्षण" संघीय सरकारको अर्थ मन्त्रालयले जारी गरेको **प्रदेश र स्थानीय तहकोलागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्देशिका-२०७७** को आधारमा सम्पन्न गरिएको छ।

२. परीक्षणको आवश्यकता र महत्व

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको आवश्यकता र महत्व देहाय बमोजिम रहेको छ ।

यस बागमती गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था कमजोर रहेको तथ्यलाई मनन गर्दै, यस गाउँपालिका भित्र महिला तथा पुरुषलाई सार्वजनिक वित्तको वितरण समतामूलक भएको सुनिश्चित गर्न, बजेट तर्जुमा प्रकृयामा महिला सशक्तिकरण र लैङ्गिक समानतालाई प्रवर्द्धन गर्न र गाउँपालिकाको बजेट तर्जुमा प्रकृयाका सबै चरणहरुमा लैङ्गिक दृष्टिकोणलाई व्यवस्थित र प्रकृयावद्ध तवरमा समावेश र सम्बोधन गर्नको निमित्त लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको बर्तमान अवस्थाको एकिन गर्नको लागि यो परीक्षणको आवश्यकता देखिएको हो । खासगरी यस परीक्षणवाट देहाएका बिषयहरुको क्रमिक सुधार र संस्थागत विकासमा महत्वपूर्ण हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

क. गाउँपालिकाका हरेक योजनावद्ध प्रयासहरुको लैङ्गिक दृष्टिकोणवाट अध्ययन र बिश्लेषण गर्न ।

ख. गाउँपालिकाले लैङ्गिक अन्तरहरु (अपाङ्गता, यौनीक अल्पसंख्यक ...) को सम्बोधन गर्न लगानी र अवशरहरुको सुनिश्चित गर्न ।

ग. गाउँपालिकाले महिला समानता तथा महिला सशक्तिकरणको अभिबृद्धिका लागि सार्वजनिक श्रोतहरुको संकलन, बिनियोजन र सदुपयोगको सुनिश्चित्तासंगै जवाफदेहिता र पारदर्शितामा अभिबृद्धि गर्न ।

३. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको उद्देश्य

१. गाउँपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्थाको एकिन गरी यस अवधारणाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको आधार तय गर्न सहयोग गर्नु ।

२. गाउँपालिकामा सार्वजनिक वित्तको समतामूलक वितरणको सुनिश्चित गर्न स्थानीय सरकारको योजना तथा बजेट तर्जुमाका प्रकृयाहरुमा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको प्रवर्द्धन गर्नु ।

३. लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण (आवाज सशक्तिकरण, जीविकोपार्जन सशक्तिकरण र बिभेदजन्य नीति तथा मूल्यमान्यताको न्यूनीकरण) कोलागि सार्वजनिक स्रोत र अवसरहरु अधिकतम रुपमा उपलब्ध गर्नु ।

४. लैंगिक समानता तथा महिला सशक्तिकरणकालागि सरकारी जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता अभिबृद्धि गर्नु ।

४. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणका सीमाहरु:

१. निर्देशिकाको प्रावधान बमोजिम गत आ.व.०७८।०७९को योजना र बजेट कृयाकलापमा आधारित नभएकोले हरेक योजनाको प्रकृतिलाई विश्लेषण गरी लैङ्गिक उत्तरदायी वजेटको एकिन गरिएको ।

२. एउटै योजना भित्रको बजेटलाई समेत लाभग्राहीको हिस्साको अनुमान गरी निर्दिष्ट र सहयोगी खण्डमा बिभक्त गरिएको ।

३. योजनागत बजेटले सम्बोधन गरिनुपर्ने महिला सशक्तिकरणका विषयहरु (जीविकोपार्जन सशक्तिकरण, आवाज सशक्तिकरण र बिभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिबर्तन) को बिश्लेषण बिज्ञको स्वबिबेकीय अनुमानबाट तय गरिएको ।

213

५. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको विधि र प्रकृया

यस बागमती गाउँपालिकाको लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको क्रममा हदेहायका विधि र प्रकृयाहरुको अवलम्बन गरिएको थियो ।

५.१ विधि: परीक्षणको विधि मुख्यतया योजना र योजनागत बजेटको विश्लेषणमा आधारित थियो । खासगरि बागमती गाउँपालिकाले गत आ.ब. २०७८/०७९मा तय गरेको योजना र बजेटको नेपालको संघीय सरकार अन्तर्गतको अर्थ मन्त्रालयले जारी गरेको प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुकोलागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्देशिका-२०७७ ले निर्देश गरे बमोजिम योजना तथा योजना अन्तर्गतका कृयाकलापहरु निर्दिष्ट, सहयोगी र तटस्थ के हुन साथै सो को बजेट कति छ ? सो को एकिन गरी निम्न तालिकामा उल्लेख गरिए अनुसार विश्लेषण गरिएको हो ।

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको वर्गिकरण, कोडिङ र अंक प्रदान विधि

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट को लागि सर्व प्रथमत योजनालाई कृयाकलापमा विभक्त गरिनु अनिवार्य छ । यसरी एउटा योजना भित्र संलग्न बिभिन्न कृयाकलापहरुलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको नजरबाट बर्गिकरण गरेर सो को आधारमा संकेत नं. प्रदान गरिनु पर्दछ र कृयाकलापहरुले पाएको संकेत र बजेटको आधारमा उक्त योजना समग्रमा कुन प्रकृतिको हो भनेर छुट्टयाउन सकिन्छ । कृयाकलापको वर्गिकरण र संकेत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तह १: योजनाका कृयाकलापको वर्गीकरण	तह २:लैङ्गिक उत्तरदायित्वको लागि संकेत
<u>निर्दिष्ट:</u> महिला तथा बालिकाहरु प्रति निर्दिष्ट रुपले लक्षित कृयाकलापहरु (महिला सीप विकास तालीम, बालिका छात्रवृत्ती) <u>सहयोगी:</u> महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताप्रति उत्तरदायी तथा सो को लागि सहज वातावरणको सृजना गर्ने खालका कृयाकलापहरु (सेवाप्रदायकलाई लैससास तालिम, विभेदजन्य पितृसत्तात्मक मुल्यमान्यताहरुमा परिमार्जनका लागि पुरुष तथा बालकहरु संग काम गर्ने) <u>तटस्थ:</u> महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताका अवरोधहरुको पहिचान नगर्ने कृयाकलापहरु (पुस्तकालय अनुदान सडक निर्माण)	* योजना भित्रको निर्दिष्ट कृयाकलापको लागि संकेत नं १ * योजना भित्रको सहयोगी कृयाकलापको लागि संकेत नं २ * योजना भित्रको तटस्थ कृयाकलापको लागि संकेत नं ३ यसरी सबै कृयाकलापको संकेत दिइसकेपछि १ र २ संकेत प्राप्त गरेका कृयाकलापहरुमा विनियोजित बजेट जोड्नु पर्छ । उक्त जोडफल कुल योजनाको बजेटको ६०% वा सो भन्दा बढी भएमा लै.उ.ब.नजरमा निर्दिष्ट (प्रत्यक्ष योगदान) दिने योजना हो ।, यदी उक्त जोडफल कुल बजेटको १०% वा सो भन्दा बढी र ६०% भन्दा कम भएमा त्यो योजना लै.उ.ब.को नजरमा सहयोगी (अप्रत्यक्ष योगदान) दिने योजना हो ।, यदी उक्त योगफल १०% भन्दा कम भएमा त्यो योजना लै.उ.ब.को नजरमा तटस्थ (सान्दर्भिक नहुने) योजना ठहर्दछ ।

योजनाको हरेक क्रियाकलापले महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताको तल उल्लेख गरिएका मध्ये कुन क्षेत्रमा योगदान पुर्‍याएको छ सो पनि छुट्याईएको छ ।

१. जीविकोपार्जन सशक्तिकरण,

२. आवाज सशक्तिकरण,

३. विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तन

नोट : निर्देशिकाको प्रावधान बमोजिम माथि उल्लेखित विधि अपनाउदा गत आ.व.को योजना र बजेट कृयाकलापमा आधारित नभएकोले हरेक योजनाको प्रकृतिलाई विश्लेषण गरी लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको एकिन गर्ने प्रयास गरिएकोछ ।

५.२ प्रकृया : बागमती गाउँपालिकाको आ.ब.०७८/०७९को लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट परीक्षण गर्दा देहायको प्रकृया पुरा गरिएको थियो ।

- लैङ्गिक उत्तरदायि बजेटबारे अभिमुखिकरण (लै.उ.ब., निर्देशिका ०७७ अर्थ मन्त्रालय, बमोजिम)
- विज्ञको सहयोगमा गाउँपालिकाको बजेटको विश्लेषण र परीक्षण ।
- परीक्षणको प्रतिवेदन तयार र गाउँपालिकामा पेश ।
- नतिजाको आधारमा सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन ।

६. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणका सहभागिहरु

यस बागमती गाउँपालिका गाउँपालिकारको आ.ब. ०७८/०७९को लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट अभिमुखिकरण तथा परीक्षण कार्यक्रममा गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत, वडा अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण कार्यपालिका सदस्य र कर्मचारीहरु गरि जम्मा .... जनाको सहभागिता रहेको थियो । परीक्षणका सहभागिहरुको सारांश विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

जम्मा सहभागि संख्या	लिङ्ग			जातजाती		
	महिला	पुरुष	अन्य	दलित	जनजाती	अन्य
35	9	26	0	3	20	12

© *सहभागिहरुको बिस्तृत विवरण अनुसुचिमा संलग्न छ ।*

७. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण र विश्लेषणका औजारहरु

यस बागमती गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/०७९को लैससास परीक्षण र विश्लेषणको क्रममा देहाएका औजारहरुको उपयोग गरिएको थियो ।

तह १: योजनाको वर्गीकरण	तह २:लैङ्गिक उत्तरदायित्वको लागि संकेत
निर्दिष्ट: महिला तथा बालिकाहरु प्रति निर्दिष्ट रुपले लक्षित कृयाकलापहरु (महिला सीप विकास तालीम, बालिका छात्रवृत्ती) **सहयोगी:** महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताप्रति उत्तरदायी तथा सो को लागि सहज वातावरणको सृजना गर्ने खालका कृयाकलापहरु (सेवाप्रदायकलाई लैससास तालिम, विभेदजन्य पितृसत्तात्मक मुल्यमान्यताहरुमा परिमार्जनका लागि पुरुष तथा बालकहरु संग काम गर्ने) **तटस्थ:** महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताका अवरोधहरुको पहिचान नगर्ने कृयाकलापहरु (पुस्तकालय अनुदान सडक निर्माण)	* निर्दिष्ट योजनाको लागि संकेत नं १ * सहयोगी योजनाको लागि संकेत नं २ * तटस्थ योजनाको लागि संकेत नं ३ यसरी सबै योजनाको संकेत दिइसकेपछि १ र २ संकेत प्राप्त गरेका योजनामा विनियोजित बजेटको योगफल नै लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको रुपमा परिभाषित गरिएकोछ । कौंकी योजनाको बजेटलाई महिला सशक्तिकरणको सवालमा सान्दर्भिक नहुने खण्डमा राखि तटस्थ योजनाको रुप्मा उल्लेख गरिएकोछ ।

योजनाको हरेक क्रियाकलापले महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानताको तल उल्लेख गरिएका मध्ये कुन क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याएको छ सो समेत छुट्याईएको छ ।

१. जीविकोपार्जन सशक्तिकरण
२. आवाज सशक्तिकरण
३. विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तन

८. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणका मुख्य प्राप्तिहरु (योजनागत बजेटको अध्ययन तथा विश्लेषण)

यस गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९को लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणबाट प्राप्त तथ्य र तथ्याङ्कहरु देहाय बमोजिम रहेको छ ।

(क) यस बागमती गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९का सबै योजना र योजनागत बजेटको विनियोजन योजनागत कृयाकलापमा नभई समग्र योजनामा आधारित भएकोले निर्देशिकाले तोके बमोजिम कृयाकलापगत बजेटको आधारमा लैङ्गिक उत्तरदायीता विश्लेषण गर्न नसकिएको ।

(ख) आ.व.०७८/०७९का सबै योजना र योजनागत कुल बजेट करिब रु. ५६ करोड ६७ लाख मध्ये ८ करोड २४ लाख बजेट मात्र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको रुपमा चिन्हित गर्न सकिएको जुन कुल विनियोजित बजेटको १५% मात्र रहकोछ । कुल विनियोजित बजेटको ८५% अर्थात रु.४८ करोड ४२ लाख भन्दा बढि बजेट तटस्थ बजेटको रुपमा देखिदा गाउँ पालिकाको लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्था कमजोर देखिएको छ ।

(ग) अर्को तर्फ लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रावधानको माध्यमबाट संबोधन गरिनुपर्ने महिला सशक्तिकरणका विषयहरु: जीविकोपार्जन सशक्तिकरण, आवाज सशक्तिकरण र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा

परिवर्तनमा कुल लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको क्रमशः ९६ प्रतिसत, ०१ प्रतिसत र ०३ प्रतिसत बजेट विनियोजन भएकोबाट महिलाको अवस्था, आवश्यकता र प्राथमिकता पहिल्याउन नसकेको प्रष्ट रुपमा देखिएकोछ ।

समग्रमा, करिब १५ प्रतिसत मात्र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट देखिनु पक्कै पनि सुखद् पक्ष हुनसक्दैन । तथापी लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको प्रारम्भिक चरण भएको र सबै स्थानीय सरकारहरु यस तर्फ भर्खरै कदम चाल्दै गरेको यथार्थ पनि हामीसंगै छ । तसर्थ यस नतिजाबाट पाठ सिक्दै आगामी बर्षहरुमा थप प्रगतिको जगलाई संस्थागत गर्दै जानको लागि निर्देशिकाले मार्ग निर्देश गरे अनुसार हरेक योजनालाई कृयाकलापमा आधारित बनाई ती कृयाकलापहरुलाई निर्दिष्ट र सहयोगीको रुपमा समावेश गरेर समग्र योजनालाई लैङ्गिक उत्तरदायी बनाउदै जानु आवश्यक छ ।

९.लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणबाट देखिएको समग्र अवस्था

यस बागमती गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९का सबै योजनागत रुपमा विनियोजन गरेको बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको नजरले अध्ययन र विश्लेषण गरी तल तालिका नं. १मा राखिएकोछ । जहाँ कुल विनियोजित बजेटको १५ प्रतिसत बजेट मात्रै लैङ्गिक उत्तरदायी देखिएको छ भने, बजेटको ठुलो रकम ८५ प्रतिसत तटस्थ बजेटको रुपमा देखिएको छ । जस्ले लैङ्गिक असमानता कम गर्न र महिला सशक्तिकरणमा सकरात्मक योगदान गर्न सक्दैनन् । तसर्थ समग्रमा यो बजेटलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको रुपमा कमजोर र निकै सुधारको टड्कारो आवश्यकता देखाएको छ ।

तलिका नं.-१

आ.ब. ०७८/०७९ को योजना र बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी अवस्थाको शारांस विश्लेषण		
योजनागत कुल विनियोजित रकम रु.	566725798	100%
योजनागत बजेट मध्ये कुल निर्दिष्ट बजेट रकम रु.	82242000	15%
योजनागत बजेट मध्ये कुल सहयोगी बजेट रकम रु.	200000	0.35%
योजनागत बजेट मध्ये निर्दिष्ट र सहयोगी बजेटको जोड रकम रु.	**82442000**	15%
योजनागत बजेट मध्ये कुल तटस्थ बजेट रकम रु.	484283798	85%

९.१ लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट र महिला शसक्तिकणका आयामहरुको विश्लेषण

खास गरी लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रावधानको माध्यमबाट लैङ्गिक समानता र महिला सशक्तिकरणका विषयहरु (जीविकोपार्जन सशक्तिकरण, आवाज सशक्तिकरण र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तन) लाई महिलाको अवस्था, आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा संबोधन हुनेगरी योजना र बजेटको विनियोजन गरिनुपर्ने हुन्छ। यहाँ तालिका नं २ मा हेर्दा कुल लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको क्रमश: ९६ प्रतिसत हिस्सा जीविकोपार्जन सशक्तिकरणमा विनियोजन भएको देखिन्छ भने आवाज सशक्तिकरण ०१ प्रतिसत र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तनमा ०३ प्रतिसत बजेट विनियोजन भएकोछ। यसबाट प्रष्ट भएको छ कि गाउँपालिका महिलाहरुको आवाज सशक्तिकरण र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तनको विषय ओझेलमा परेकोछ। जस्ले झन प्राथमिकता पाउनुपर्ने हो।

तालिका नं.-२

आ.ब. ०७८/०७९ को लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट मध्ये महिला शसक्तिकरणका सवाल संबोधनको शारांस विश्लेषण		
आ.ब. ०७८/०७९ को कुल लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट रकम रु.	**82442000**	**100%**
जीविकोपार्जन शसक्तिकरण अन्तरगतको जम्मा बजेट रु.	79440000	96%
आवाज शसक्तिकरण अन्तरगतको जम्मा बजेट रु.	490000	1%
विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन अन्तरगतको जम्मा बजेट रु.	2512000	3%

१२. गाउँपालिकाको आगामी बजेटलाई थप लैङ्गिक उत्तरदायी बनाउनको लागि सुझावहरु

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट र यसको लैङ्गिक उत्तरदायी परीक्षणको विधिवत प्रचलन केहि वर्ष देखि मात्र कार्यान्वयनमा आएको हो। यस विषयको प्रगतिको दायरा पनि सोहि चरणमा हुनु स्वभाविकनै मान्न सकिन्छ। तर समयक्रमसंगै गाउँपालिकाको बजेट प्रणालीमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको प्रावधानलाई समाहित गर्नु पर्दछनै। यसर्थ हालको तथ्यबाट सिक्दै आगामी दिनहरुमा यस गाउँपालिकाले आफुलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट मैत्री गाउँपालिकाको रुपमा परिचित गराउनको लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको नतिजा र विषयसंगको ज्ञान र अनुभवको आधारमा देहायका सुझावहरु प्रस्तुत गरेको छु।

(क) नेपालको संविधानको धारा ३८ र धारा १८ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ले मार्ग प्रसस्त गरेका उद्देश्य प्राप्तिका लागि गाउँपालिकाले तर्जूमा गर्ने योजना र योजनामा विनियोजन गर्ने बजेटलाई लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्देशिका अनुरुप योजनालाई कृयाकलापमा आधिरित बनाईनुपर्ने।

(ख) यसरी तय गरिएका योजनाका कृयाकलाप र बजेटलाई स्थानीयताको आधारमा महिला र बालिकाले प्रत्यक्ष रुपमा लाभ लिन सक्ने र उनीहरुको क्षमता विकास र सशक्तिकरणमा योगदानको सुनिश्चितता हुने गरि व्यवस्था गरिनुपर्ने।

(ग) कतिपय विषयगत र लक्षित वर्गलाई भनी उल्लेख गरिएका योजनाहरुमा महिला र बालिकाको प्रत्यक्ष, सहभागीता र लाभ लिन सक्ने गरि योजनामा महिला र वालबालिका उल्लेख गरिनुपर्ने।

(घ) लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटले संबोधन गर्नुपर्ने महिला समानता र सशक्तिकरणका विषयहरु (जीविकोपार्जन सशक्तिकरण, आवाज सशक्तिकरण र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तन) मा आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा सन्तुलित हुनेगरी बजेटको विनियोजनमा ध्यान दिईनुपर्ने ।

(ङ) लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवधारणा र यसको आवश्यकतालाई थप व्यवहारिक र प्रभावकारी बनाउन पालिकाको वडा र वस्ति तह सम्मका सबै सरोकारवालाहरु सम्म छलफल र अभिमुखिकरणको व्यवस्था गरिनुपर्ने ।

(च) गाउँपालिकामा विद्यमान अनुगमन प्रणालीलाई वस्तुगत र उद्देश्यमूलक बनाई, अनुगमनबाट लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनबाट महिला र बालिकामा परेको सकरात्मक तथा नकरात्कम असर तथा प्रभावहरुको विश्लेषण गरी सोको प्रतिवेदन र अभिलेखिकरणको व्यवस्था गरिनु पर्ने ।

(छ) गाउँपालिकामा विद्यमान लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिको सक्रियता बढाई लैससास र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट पवर्द्धन र कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता ल्याईनुपर्ने ।

१३. निश्कर्ष

यस बागमती गाउँपालिकाको आ.ब. ०७८/०७९को लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको परीक्षण गर्दा जम्मा १५ प्रतिसत मात्र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट देखिएको छ । प्रारम्भिक वर्ष भएको हिसावमा यो स्वभाविकनै भए पनि आगामी दिनहरुमा यसको प्रवर्द्धन गर्न अति आवश्यक देखिएको छ ।

संघीय सरकारको अर्थ मन्त्रालयले जारी गरेको <u>प्रदेश र स्थानीय तहकोलागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्देशिका-२०७७</u> अनुरुप योजना कृयाकलापमा आधारित गर्न प्रारम्भमा असहज लागे पनि यो सहज र प्रभावकारी सावित हुनेछ । प्रचलित लेखा पणालीमा प्रविष्ठिको लागि संम्वन्धित निकायबाट मौजुदा व्यवस्थामा परिवर्तन नहुदाँसम्म स्थानीय तहले आँफै व्यवस्था पनि गर्न सकिने प्रसस्तै आधारहरु देखिएका छन् । निर्देशिका अनुरुप योजना अन्तरगतका कृयाकलापमा बिभक्त गरी कृयाकलापगत बजेट विनियोजन गर्न सकिदैन भने पनि योजनालाईनै निर्दिष्ट र सहयोगीको रुपमा प्रस्ताव गरेर पनि लैङ्गिक उत्तरदायी बनाउन सकिन्छ भन्ने पक्षमा ध्यान दिन सकियो भने पनि उपयोगी हुने देखिन्छ ।

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको प्रबर्द्धन र यसले संबोधन गर्नुपर्ने महिला समानता र सशक्तिकरणका विषयहरु (जीविकोपार्जन सशक्तिकरण, आवाज सशक्तिकरण र विभेदजन्य नीति तथा अभ्यासहरूमा परिवर्तन) मा आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा सन्तुलित हुनेगरी बजेटको बिनियोजन र कार्यान्वयनमा ध्यान दिदै लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्माणको मार्गमा अग्रणी स्थानीय तहको रुपमा स्थापित हुने सुनौलो अवसर बागमती गाउँपालिका सामु रहेको देखिन्छ ।

अनुसूची-१

लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट अभिमुखिकरणका सहभागिहरुको विवरण ।

अनुसूची-२

बागमती गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/०७९को योजनागत बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी विश्लेषणको विस्तृत विवरण।

बागमती गाउँपालिका

भट्टेडाँडा, ललितपुर

आ.व. ०७८/०७९ को योजना र बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी अवस्था विश्लेषणको विस्तृत विवरण

कार्यक्रम/योजनाको नाम	विनियोजित रकम	योजना र बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी विश्लेषण			सम्बोधन हुने क्षेत्र
		निर्दिष्ट (१)	सहयोगी (२)	तटस्थ (३)	आवाज, जीविकोपार्जन वा विभेद अन्य नीति/मान्यता परिवर्तन
पारिश्रमिक कर्मचारी	**11800000**	5000000	0	6800000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पारिश्रमिक कर्मचारी	**4367067**	1500000	0	2867067	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पोशाक	**500000**	200000	0	300000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
स्थानीय भत्ता	**400000**	100000	0	300000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
महंगी भत्ता	**800000**	300000	0	500000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
कर्मचारीको बैठक भत्ता	**900000**	300000	0	600000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
अन्य भत्ता	**200000**	80000	0	120000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पदाधिकारी बैठक भत्ता	**500000**	200000	0	300000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पदाधिकारीअन्य सुविधा	**2632933**	1000000	0	1632933	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पदाधिकारीअन्य सुविधा	**2700000**	1000000	0	1700000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
कर्मचारी कल्याण कोष	**300000**	100000	0	200000	जीविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पानी तथा बिजुली	**250000**	0	0	250000	
संचार महसुल	**150000**	0	0	150000	

बागमती गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय भट्टेडाँडा, ललितपुर बागमती प्रदेश, नेपाल २०७३

इन्धन (पदाधिकारी)	1000000	0	0	1000000	
इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	1750000	0	0	1750000	
व्याक हो लोडरको लागि इन्धन	500000	0	0	500000	
सवारी साधन मर्मत खर्च	1300000	0	0	1300000	
मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	500000	0	0	500000	
मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	2800000	0	0	2800000	
इन्धन - अन्य प्रयोजन	100000	0	0	100000	
पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	500000	0	0	500000	
अन्य कार्यालय संचालन खर्च	200000	0	0	200000	
संघ तथा प्रदेश सरकारको निकाशा फिर्ता	36797732	0	0	36797732	
सेवा र परामर्श खर्च	2700000	0	0	2700000	
सरकारी कार्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा विस्तार	300000	0	0	300000	
अन्य सेवा शुल्क	498000	0	0	498000	
अन्य सेवा शुल्क	12202000	0	0	12202000	
कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको लागि सुशासन तथा सुचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम	100000	0	0	100000	
बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाका लागि अन्तरक्रिया एवं छलफल कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
सातवटै वडाका विपद् व्यवस्थापन समितिसँग जलवायु परिवर्तन सम्वन्धी विज्ञसहित अन्तरक्रिया	100000	0	0	100000	
बालविबाह सम्बन्धी सरोकारवाला निकायहरूबीच अन्तरक्रिया एवं छलफल कार्यक्रम(वडा स्तरीय)	100000	0	0	100000	
प्रजनन स्वास्थ्य तथा लैंगिक हिंसा निवारण सम्वन्धी तालिम	100000	0	100000	0	आवाज शसक्तिकरण (V)
जनतासँग अध्यक्ष कार्यक्रम	1000000	0	0	1000000	
उद्यमीका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
बढ्केथुम सङ्गुमारा लोठ सल्लो रोपण कार्यक्रम	150000	0	0	150000	
उपाध्यक्ष व्याडमिन्टन प्रतियोगिता	325000	0	0	325000	

२१२

लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
गाउँपालिका भित्रका प्रहरी चौकीहरु व्यवस्थापन	300000	0	0	300000	
कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण	1000000	0	0	1000000	
कार्यक्रम खर्च	150000	0	0	150000	
तीज कार्यक्रम बाँकी भुक्तानी	100000	0	0	100000	
जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
आदिवासी तथा जनजाती उत्थान कार्यक्रम	500000	0	0	500000	
युवा लक्षित नमुना लघु उद्योग विकास कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
अध्यक्ष कप फुटवल	600000	0	0	600000	
प्रकोप व्यवस्थापन कोष	1500000	0	0	1500000	
जनचेतनामूलक पोष्टर ब्यानर निर्माण र प्रचार	100000	0	0	100000	
महिला सशक्तिकरण विविध कार्यक्रम सञ्चालन	215000	215000	0	0	आवाज सशक्तिकरण (V)
अध्यक्षसँग रोजगारी	200000	0	0	200000	
प्रत्येक वडाका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितसँग विज्ञ सहित वन तथा भूसंरक्षण सम्वन्धि साक्षात्कार कार्यक्रम	80000	0	0	80000	
अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
नागरिक वडापत्र निर्माण	100000	0	0	100000	
पर्यटन प्रवर्धन ब्रोसर निर्माण र प्रचार प्रसार कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
प्रत्येक वडामा सरसफाइका लागि डस्टबिन झाडु वितरण	150000	0	0	150000	
जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रम	4600000	0	0	4600000	
सिमान्तकृत तथा पिछडिएका जाती उत्थान कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
सहकारी संस्था क्षमता विकास तथा अन्तरकृया कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
गत आ व को अधुरो भुक्तानी चालु	12777015	0	0	12777015	
शिक्षकहरुका लागि शैक्षिक अवलोकन भ्रमण	400000	0	0	400000	
अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	2100000	0	0	2100000	

भ्रमण खर्च	200000	0	0	200000	
विविध खर्च	2800000	0	0	2800000	
वडा व्यवस्थापन खर्च विविध	900000	0	0	900000	
सभा सञ्चालन खर्च	500000	0	0	500000	
व्यक्ति संस्था नेतृत्व विकास तालिम	250000	0	0	250000	
एकल पुरुष भत्ता	1634000	0	0	1634000	
मानवीय सहायता	1400000	0	0	1400000	
घरभाडा	1000000	0	0	1000000	
सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	3186000	0	0	3186000	
देउराली बस्ती संरक्षण बागमती गा.पा.४	500000	0	0	500000	
गा पा प्रशासकीय भवनको लागि फर्निचर फिक्चर्स मेसिनरी लगायतका उपकरण	300000	0	0	300000	
गा पा प्रशासकीय भवनको लागि फर्निचर फिक्चर्स मेसिनरी लगायतका उपकरण	500000	0	0	500000	
गा पा प्रशासकीय भवनको लागि फर्निचर फिक्चर्स मेसिनरी लगायतका उपकरण	200000	0	0	200000	
महिला जागरण मञ्च नेपाल महिला भवन ढलान	200000	200000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
स्वास्थ्य चौकी निर्माण घुसेल बागमती गा.पा.१	400000	0	0	400000	
वडा नं ३ को कार्यालय भवन निर्माण बाँकी भुक्तानी	2400000	0	0	2400000	
वडा नं ७ को सुभाने गुम्बा	1000000	0	0	1000000	
माल्टाली जनकल्याण समाज भवन निर्माण	500000	0	0	500000	
थानसिंटार हस्पिटल निर्माण	2000000	0	0	2000000	
प्युटार चर्च निर्माण बागमती गा.पा.४	500000	0	0	500000	
घले समाज भवन निर्माण बागमती गा.पा.४	800000	0	0	800000	
ब्याक हो लोडर तथा सवारी साधन खरीद	2500000	0	0	2500000	
ब्याक हो लोडर तथा सवारी साधन खरीद	1800000	0	0	1800000	

फर्निचर तथा फिक्चर्स	1000000	0	0	1000000	
श्री जागृति कृषक समूह गिम्दि सामाग्री खरिद तथा व्यवस्थापन	110000	0	0	110000	
कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	167000	0	0	167000	
कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	300000	0	0	300000	
कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	33000	0	0	33000	
भैंसे सिरुडाँडा मोड ग्याबिन निर्माण कार्य बागमती गा.पा.३	500000	0	0	500000	
कालेश्वर गोरेटो बाटो स्तरोन्नति बागमती गा.पा.४	300000	0	0	300000	
भट्टेडाँडा मोटरबाटो सुख्खा वाल निर्माण	350000	0	0	350000	
वडा नं ६ बाटो सोरसार	300000	0	0	300000	
विद्याधिश्वरी हुँदै भालुखोला मोटरबाटो निर्माण	700000	0	0	700000	
तीनपाने देखि भैरे तल्लो भेग मोटरबाटो निर्माण तथा स्तरोन्नति	300000	0	0	300000	
काफलबोट जाने मोटरबाटो निर्माण इकुडोल	400000	0	0	400000	
वडा नं ७ बाटो सोरसार	300000	0	0	300000	
पाखोला छोकर मोटरबाटो निर्माण	2000000	0	0	2000000	
घट्टेखोला लेकडाँडा मोटरबाटो स्तरोन्नती	500000	0	0	500000	
कान्ति लोकपथ बाघभैरव हुँदै छपेली लेक मोटरबाटो स्तरोन्नति	1500000	0	0	1500000	
भकारीडाँडा गोरेटो बाटो निर्माण	200000	0	0	200000	
गढीभञ्ज्याङ थोकरटोल जाने मोटरबाटो	300000	0	0	300000	
घट्टेडाँडा मोटर बाटो निर्माण बागमती गा पा ६	700000	0	0	700000	
गाउँपालिकाभरि सोरसार	500000	0	0	500000	
तालुकडाँडा जिम्बाडाँडा मोटरबाटो निर्माण	1500000	0	0	1500000	
कटुवा बेसी हुँदै पशुपति मन्दिर जाने मोटरबाटो	300000	0	0	300000	
वडा नं ५ बाटो सोरसार	300000	0	0	300000	
देउराली हुँदै तल्लो टोल जाने मोटरबाटो	200000	0	0	200000	
भार्क्रीडाँडा सडक भुक्तानी बाँकी	4400000	0	0	4400000	

२१८

सालघारी मोटरबाटो निर्माण	300000	0	0	300000	
गत आ व को बाटो सोरसार	5400000	0	0	5400000	
स्यापुर्से खोल्सा बस्ती संरक्षण बागमती -५	100000	0	0	100000	
त्रिलोकेश्वर मन्दिर निर्माण आथाड लुकुनी	50000	0	0	50000	
लुकुनेबेशी खेलदुद मैदान निर्माण बागमती गा.पा.६	300000	0	0	300000	
भालुखोला भैले लिफ्ट खानेपानी मर्मत तथा मेसिन खरिद	450000	0	0	450000	
पाइप खरिद	1000000	0	0	1000000	
छपेलीमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण तथा मर्मत	100000	0	0	100000	
शतिघाट पशुपति मन्दिर मर्मत बागमती गा.पा.७	100000	0	0	100000	
सातकन्या महादेव मन्दिर ट्रस निर्माण व्यवस्थापन	200000	0	0	200000	
डुङ्गेपानी महिला भवन निर्माण बागमती गा.पा.२	400000	400000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
गत आव को अधुरो भुक्तानी पूँजिगत	25700051	0	0	25700051	
पाखोला गुम्बा निर्माण बागमती गा.पा.२	500000	0	0	500000	
महिला समूहका लागि टेन्ट खरीद	500000	500000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
तारामुल उपभोक्ता समिति माल्टा तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण	100000	0	0	100000	
पेमा छोइफिलिङ गुम्बा निर्माण गिम्दी बागमती गा.पा.६	1000000	0	0	1000000	
खानेपानी व्यवस्थापन खोरड प्युटार	400000	0	0	400000	
माल्टा पाखोला खानेपानी	100000	0	0	100000	
जनतासँग अध्यक्ष कार्यक्रम	5000000	0	0	5000000	
सुभाने गुम्बा बाँकी काम बागमती गा.पा.७	500000	0	0	500000	
पशु बिमाको प्रिमियममा ५० प्रतिशत अनुदान	800000	0	0	800000	
संक्रमित रोग विरुद्ध खोप अभियान	300000	0	0	300000	
मागमा आधारित पशु विकास कार्यक्रम	500000	0	0	500000	
उत्कृष्ट कृषक पुरस्कार	100000	0	0	100000	

स्वास्थ्य चौकीमा अत्यावश्यक सामग्री खरिद	50000	0	0	50000	
धुसेल मा.वि. कार्यालय व्यवस्थापन र पुस्तकालय व्यवस्थापन	400000	0	0	400000	
अमिलो जातका फलफुलका विरुवा खरीद	200000	0	0	200000	
खोरेत तथा भ्याकुते रोगको लागि भ्याक्सिन खरीद	50000	0	0	50000	
कृषि विषादी खरीद	100000	0	0	100000	
महांकाल आ.वि. को छतमा रेलिङ निर्माण	200000	0	0	200000	
प्रगतिशील महिला समूह फर्निचर खरिद	50000	50000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
ओडार पाखा दोभान गोरेटोबाटो फाडी सुधार	50000	0	0	50000	
चिहानडाँडा तेस्रो बाटो स्तरोन्नति	100000	0	0	100000	
सरस्वती मन्दिर निर्माण	100000	0	0	100000	
सगरमाथा महिला भवन व्यवस्थापन	100000	100000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
ट्रेविज (खोर) निर्माण	50000	0	0	50000	
विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
पाठफालडोल, गोठडाँडा र मानेगाउँ खानेपानी इन्टेक निर्माण	150000	0	0	150000	
कुटुवनवर्सीको बौद्ध स्तुपामा रेलिङ निर्माण	200000	0	0	200000	
झाँगलकोट खोप केन्द्र मर्मत सम्भार	250000	0	0	250000	
ओखरभन्ज्याङ आ.वि. को वाल प्लास्टर	100000	0	0	100000	
महांकाल डाँडा देवी मन्दिर निर्माण	150000	0	0	150000	
झाझलकोट खानेपानी इन्टेक निर्माण	200000	0	0	200000	
माने गाउँ शिव पार्वती मन्दिर निर्माण	200000	0	0	200000	
खानी भञ्ज्याङ देवी मन्दिर निर्माण	100000	0	0	100000	
भञ्ज्याङ चौर खेल मैदान	200000	0	0	200000	
वगुवा विउ विजन खरीद	50000	0	0	50000	
चेपाङदमार खानेपानी पाइप खरिद	100000	0	0	100000	

युवा लक्षित बाख्रा पालन कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
कालिदेवी मा.वि. व्यवस्थापन	150000	0	0	150000	
पाइप खरिद	400000	0	0	400000	
कृषि बीउ बिजन खरिद	100000	0	0	100000	
खेलकुद सामग्री खरिद तथा खेलाडी व्यवस्थापन	200000	0	0	200000	
बगुवा चर्च निर्माण	200000	0	0	200000	
ज्ञानज्योति आ.वि. मा कम्प्युटर र प्रिन्टर खरिद	100000	0	0	100000	
प्रहरी चौकी भट्टेडाँडा फर्निचर खरिद	50000	0	0	50000	
खाल्डे मोटरबाटो मर्मत	100000	0	0	100000	
सल्ले मोटरबाटो निर्माण	200000	0	0	200000	
गहुँबारी-ढुङ्गेबारी मटरबाटो निर्माण	400000	0	0	400000	
बरबोटघाट चिसापानी मोटरबाटो निर्माण	150000	0	0	150000	
पाङ्गे नमजुङ हुँदै त्रिखण्डी गोरेटो बाटो	150000	0	0	150000	
मजुवा कुलोमा वाल निर्माण	200000	0	0	200000	
वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
कालिदेवी आ.वि. मुनि वाल निर्माण	100000	0	0	100000	
कुटमिरे दमार सार्वजनिक शौचालय निर्माण	200000	0	0	200000	
पाहाखोला कालिदेवी मन्दिर मर्मत	50000	0	0	50000	
विपन्न विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
दलित परिवार उन्नत जातका पाठा वितरण	100000	0	0	100000	
युवा लक्षित खेलकुद सामग्री वितरण तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
पशुपालनलाई प्रोत्साहनस्वरुप दुध उत्पादनमा अनुदान (प्रतिलिटर ०.५) कार्यक्रम	490000	0	0	490000	
फलफूल बिरुवा वितरण कार्यक्रम	75000	0	0	75000	
सातकन्या आ.वि., भट्टेडाँडा आ.वि., महाकालीदेवी मा.वि.लाई २५/२५/२५ हजारका दरले दिवा खाजा कार्यक्रम	100000	0	0	100000	

विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
पँधेरोडाँडा क्रियापुत्री टहरा निर्माण	120000	0	0	120000	
भालुखोला साउनेडोल मोटरबाटो निर्माण	300000	0	0	300000	
यास्पा आ.वि. माथिल्लो बस्ती मोटरबाटो निर्माण	100000	0	0	100000	
काउले डाँडा चोकबास गोरेटो बाटो मर्मत	25000	0	0	25000	
भ्र्याक्रीडाँडा आरनडाँडा मोटर बाटो मर्मत	225000	0	0	225000	
भैंसे गोठबारी मोटरबाटो निर्माण	350000	0	0	350000	
पाखाडाँखा गोरेटो बाटो मर्मत	40000	0	0	40000	
मुहानडोल इन्टेक निर्माण	25000	0	0	25000	
छपेली बिच बस्ती खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	150000	0	0	150000	
वडा कार्यालय सञ्चालन, व्यवस्थापन	125000	0	0	125000	
खानेपानी पाइप खरिद	475000	0	0	475000	
अगरउड बिरुवा कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
आमा समूहलाई सशक्तिकरण तथा स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन कार्यक्रम	100000	100000	0	0	आवाज सशक्तिकरण (V)
कुखुरा चल्लासहित भाँडाकुँडा वितरण कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
मौरी पालन कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
म.स्वा.से.दिवस, क्षयरोग तथा कुष्टरोग दिवस, क्यान्सर तथा मधुमेह दिवस	50000	0	0	50000	
बाख्रा वितरण कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
तरकारी टनेला तथा बीउ बिजन कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
खेलकुद कार्यक्रम व्यवस्थापन	150000	0	0	150000	
सिम्ले क्लिनिक भवन निर्माण	200000	0	0	200000	
आश्राड प्रहरी चौकी आवश्यक फर्निचर खरिद	100000	0	0	100000	
देउराली ठाँटी स्कुल हुँदै बाँजो खेत मोटरबाटो निर्माण	500000	0	0	500000	
वन कार्यलयमाथि जाने मोटरबाटो निर्माण	100000	0	0	100000	

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
राम मन्दिर संरक्षण कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
पाइप खरिद	500000	0	0	500000	
कृष्ण मन्दिर संरक्षण कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
उत्कृट कृषक सम्मान कार्यक्रम	150000	0	0	150000	
फुटबल प्रतियोगिता कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
दलित आयआर्जन कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
गीत संगीत कला प्रोत्साहन सहयोग कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
ज्ञानोदय विद्यालय संरक्षण कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
श्रमिक हित सहकारी संस्था फर्निचर खरिद	100000	0	0	100000	
खानीडाँडा मोटरबाटो मर्मत	100000	0	0	100000	
धैयाडाँडा मोटरबाटो निर्माण	200000	0	0	200000	
परिवास सल्ले छोटो दुरीको मोटरबाटो तथा चौतारा निर्माण	300000	0	0	300000	
बलटोल मोटरबाटो ग्राभेल तथा बुद्ध विहार गेट निर्माण	250000	0	0	250000	
देवीथान मन्दिर कालेश्वर जाने सिंढि तथा इन्टेक निर्माण	300000	0	0	300000	
दुडटोल धारे पँधेरो स्याउरीडाँडा खानेपानी मर्मत	100000	0	0	100000	
कृष्ण मन्दिर निर्माण सानुचिला	100000	0	0	100000	
कार्यालय व्यवस्थापन	100000	0	0	100000	
वडा कार्यालय रङरोगन तथा विद्युत जडान	100000	0	0	100000	
विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
धनेश्वर मन्दिर निर्माण	150000	0	0	150000	
इकुडोल आशामण्डली घेराबार	200000	0	0	200000	
घट्टेखोला खेलकुद चौर निर्माण	200000	0	0	200000	
वडा भरिका टुटफुट मर्मत तथा पाइप खरिद	200000	0	0	200000	
अपाङ्गता सीपमूलक तथा आयआर्जनमूलक कार्यक्रम	100000	0	0	100000	

युवा लक्षित खेलकुद सामग्री वितरण कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
कृषकहरूका लागि डिजिटल ईचौतारी सामग्री कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
माथिल्लो आश्राङमा आमा समूह भवन निर्माण	200000	200000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
लुकुनी मोटरबाटो वाल निर्माण	50000	0	0	50000	
लुकुनी देवीथान मोटरबाटो निर्माण	250000	0	0	250000	
लो टोल जाने मोटरबाटो निर्माण	250000	0	0	250000	
विद्याधिश्वरी हुँदै भालुखोला मोटरबाटो निर्माण	1000000	0	0	1000000	
माथिल्लो आश्राङ जयराम मोक्तान टोल मोटरबाटो निर्माण	50000	0	0	50000	
घ्याम्पे दह हुँदै बालकल्याण आ.वि. जाने मोटरबाटो निर्माण	150000	0	0	150000	
साविक वडा नं. ८ खोर भन्ज्याङ सिचाई	100000	0	0	100000	
आश्राङवेसी केन्द्रीय विद्युत ट्रान्सफर्मर सार्न	50000	0	0	50000	
श्री त्रिलोकेश महादेव मन्दिर निर्माण	200000	0	0	200000	
आश्राङ स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	50000	0	0	50000	
वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
इन्टरनेट जडान अनुदान कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
भलिबल प्रशिक्षण तथा खेलकुद सामग्री तथा भलिबल प्रतियोगिता कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
माथिल्लो सोभाने सिङ्घारी तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
बौद्ध धर्म व्रत पूजा कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
पोषण सुधार तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापन	50000	0	0	50000	
ज्येष्ठ नागरिक सम्मान एवं सांस्कृतिक कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
मगर भाषा शिक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
नारायणी मा.वि. ११ र १२ शैक्षिक सामग्री तथा छात्रवृत्ति कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
कुटानी पिसानी मेसिन औजार खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
बालसञ्जाल बाल क्लब खेलकुद सामग्री वितरण	100000	0	0	100000	

213

अल्पसङ्ख्यक दलित अपाङ्गता परिवार कृषि आजन सहयोग	100000	0	0	100000	
वडा कार्यालय तथा प्रहरी हुलाक व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च	100000	0	0	100000	
ECD व्यवस्थापन तथा फर्निचर खरिद	100000	0	0	100000	
कटुवा जाग्रिति महिला फर्निचर सामाग्री सहयोग	75000	75000	0	0	आवाज शसक्तिकरण (V)
वडाका साना तथा छोटा दुरी सडक निर्माण तथा मर्मत	300000	0	0	300000	
वडारे गिम्दी भञ्ज्याङ मोटरबाटो निर्माण	200000	0	0	200000	
शोभाने क्षेत्र मोटरबाटो निर्माण	100000	0	0	100000	
काउसे तरकारी खेति सिचाई कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
बागमती खोला ह्युमपाइप व्यवस्थापन खुर्मी	50000	0	0	50000	
चमेरेगुफा विश्रामस्थल निर्माण	100000	0	0	100000	
देउता खोला खहरे दोभान खेल मैदान निर्माण	50000	0	0	50000	
सिंचाइ पाइप तथा मेसिन खरिद	100000	0	0	100000	
युवा लक्षित गोठ तथा खोर सुधार कार्यक्रम	150000	0	0	150000	
समुदायिक विशेष फर्निचर तथा किचन सामाग्री खरिद	125000	0	0	125000	
खोल्से विद्युत मर्मत नागटार	100000	0	0	100000	
थुम्की चौतारा मर्मत	50000	0	0	50000	
वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	500000	0	0	500000	
वडकेथुम पिकनिक टहरा निर्माण	150000	0	0	150000	
कल्याणी महिला समूह कार्यालय व्यवस्थापन शोभाने	100000	100000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका भत्ता	1000000	1000000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
औषधि खरिद	1000000	0	0	1000000	
SIP, IEMIS, Social Audit, लेखा तालिम	50000	0	0	50000	
विद्यालय सुधार कार्यक्रम	430000	0	0	430000	
गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा सन्चालन तथा व्यवस्थापन	300000	0	0	300000	

आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	100000	0	0	100000	
जनजाति उत्थान छात्रवृत्ति	1200000	0	0	1200000	
स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण	300000	0	0	300000	
भट्टेडाँडा आ.वि. घेरा बार निर्माण	300000	0	0	300000	
झाँगलकोट आ.वि. कम्पाउन्ड निर्माण	400000	0	0	400000	
देउराली आ.वि. घेराबार	300000	0	0	300000	
जनक मा.वि. गणित प्रयोगशाला निर्माण	100000	0	0	100000	
भूमेश्वरी आ.वि. ग्याविन वाल निर्माण	300000	0	0	300000	
विद्यालय सुधार कार्यक्रम	570000	0	0	570000	
उन्नत जातको मकै विउ वितरण	250000	0	0	250000	
धान विउ विजन विकास कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
माटो परीक्षण कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
पालिका स्तरिय कृषक भेला तथा छलफल कार्यक्रम	50000	0	0	50000	
लसुन प्याज मिसन कार्यक्रम वडा नं २, ४, ६ र ७	600000	0	0	600000	
पालिका स्तरिय नर्सरी व्यवस्थापन	100000	0	0	100000	
सिजनल तरकारीको विउ वितरण हाइब्रिड ५० प्रतिशत र उन्नत पूर्ण अनुदानमा सबै वडामा	400000	0	0	400000	
मागमा आधारित कृषि सामग्री वितरण	500000	0	0	500000	
वाली संरक्षण विषादी तथा सामग्री वितरण	150000	0	0	150000	
तरकारी तथा फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रम	500000	0	0	500000	
उन्नत जातको धान विउ वितरण	250000	0	0	250000	
गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	10000000	0	0	10000000	
गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	16900000	0	0	16900000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव	19300000	9300000	0	10000000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)

213

माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	**23900000**	10000000	0	13900000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	**92500000**	32500000	0	60000000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
प्राविधिक सहायकको पोसाक	**10000**	0	0	10000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुका पोषाक	**450000**	200000	0	250000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	**10000**	0	0	10000	
रोजगार संयोजकको पोसाक	**10000**	0	0	10000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको स्थानीय भत्ता	**400000**	150000	0	250000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको महगी भत्ता	**800000**	300000	0	500000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको फिल्ड भत्ता	**200000**	80000	0	120000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
यातायात खर्च (गणक तथा सुपरीवेक्षक)	**180000**	0	0	180000	
गणक सुपरिवेक्षकको अतिरिक्त प्रोत्साहन भत्ता	**74000**	0	0	74000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको अन्य भत्ता	**50000**	0	0	50000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा पानी बिजुली खर्च	**200000**	0	0	200000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको संचर खर्च	**150000**	50000	0	100000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
रोजगार सेवा केन्द्रको सन्चालन (सन्चार)	**20000**	0	0	20000	
एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सन्चार खर्च	**5000**	0	0	5000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा इन्धन खर्च	**200000**	0	0	200000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा सवारी मर्मत खर्च	**250000**	0	0	250000	

२१३

स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा मर्मत सम्भार संचालन खर्च	200000	0	0	200000	
रोजगार सेवा केन्द्रको सन्चालन (मर्मत)	20000	0	0	20000	
मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	60000	0	0	60000	
रोजगार सेवा केन्द्रको सन्चालन (स्टेशनरी)	60000	0	0	60000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा मसलन्द खर्च	850000	0	0	850000	
मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	120000	0	0	120000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा (इन्धन अन्य प्रयोजन)	50000	0	0	50000	
सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	160000	0	0	160000	
कार्यक्रम प्रचारप्रसार खर्च (गरिब घर पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम)	100000	0	0	100000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा सूचना (प्रकाशन र छपाइ खर्च)	350000	0	0	350000	
गणक/सुपरीवेक्षक इन्टरनेट खर्च	40000	0	0	40000	
कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलब भत्ता	1500000	0	0	1500000	
रोजगार सहायकको तलब	367000	0	0	367000	
गणक तथा सुपरीवेक्षकको पारिश्रमिक	546000	0	0	546000	
एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	556000	0	0	556000	
प्राविधिक सहायकको तलब	367000	0	0	367000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत करार कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक	2600000	1000000	0	1600000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
रोजगार संयोजकको तलब	468000	0	0	468000	
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता हरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन थप अनुदान	4908000	2000000	0	2908000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)

213

कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला समिति अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	25000	0	0	25000	
विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नपा/गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरुको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	198000	0	0	198000	
पालिका स्तरमा : टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुदृढीकरण र सरसफाई प्रवर्द्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिती र सरोकारवालाहरुको अभिमुखिकरण बैठक १ दिन	243000	0	0	243000	
पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं वार्षिक समिक्षा	200000	0	0	200000	
गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	400000	0	0	400000	
सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	82000	0	0	82000	
आधारभुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	946000	0	0	946000	
कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	373000	0	0	373000	
आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	1200000	0	0	1200000	
स्थलगत अनुशिक्षण गरि स्वास्थ्यकर्मिहरुको क्षमता अभिवृद्धि एवं तथ्यांकको गुणस्तर सुनिश्चित, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिक्षा तथा उपचार नतिजाको कोहर्ट विश्लेषण	60000	0	0	60000	
पोषण कार्यक्रम	291000	0	0	291000	
पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	300000	0	0	300000	

कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन, व्यवस्थापन खर्च - पालिकास्तरिय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	151000	0	0	151000	
माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	1611000	0	0	1611000	
शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	41000	0	0	41000	
सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	661000	0	0	661000	
कक्षा ९-१२ मा अध्ययनरत विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति (Pro–Poor target scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (कक्षा ११ र १२ का विज्ञान विषय समेतका लागि)	358000	0	0	358000	
प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	128000	0	0	128000	
बिआईएमएनसिआई Onsite कोचिंङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	200000	0	0	200000	
तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	6209000	0	0	6209000	
कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	100000	0	0	100000	
राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	1100000	1100000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
तरकारी बालीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	1200000	0	0	1200000	
आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	700000	0	0	700000	
ईपिडेमियोलोजी रिपोर्टिङ	6000	0	0	6000	
मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	552000	552000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक का तथ्याङ्क संकलन र अद्यावधिक गर्ने	100000	0	100000	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)

प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	1754000	0	0	1754000	
फलफूल दशक बिरुवा रोपण कार्यक्रम	500000	0	0	500000	
माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	117000	0	0	117000	
तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	452000	0	0	452000	
कक्षा ९-१२ मा अध्ययनरत विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति (Pro–Poor target scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (कक्षा ११ र १२ का विज्ञान विषय समेतका लागि)	26000	0	0	26000	
परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	480000	0	0	480000	
विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु -Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	55000	0	0	55000	
स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	35000	0	0	35000	
गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	2260000	0	0	2260000	
सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	911000	911000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
मध्यम प्रविधियुक्त बहुउद्धेश्यीय फलफूल नर्सरी स्थापना कार्यक्रम	800000	0	0	800000	
सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	2166000	0	0	2166000	
विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	2465000	0	0	2465000	
विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	179000	0	0	179000	

पलिक स्तरमा खोप र सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्म योजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, वडा सततमा अभिमुखिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चततको लागी घरधुरी सर	221000	0	0	221000	
सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	140000	0	0	140000	
राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	100000	0	0	100000	
मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम ।	1162000	1162000	0	0	विभेद जन्य नीति/मान्यता परिवर्तन (P)
विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	100000	100000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
अति गरिब परिवारहरुको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना ।	500000	0	0	500000	
शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	559000	0	0	559000	
सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	157000	0	0	157000	
किसान सूचीकरण कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	66000	66000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	394000	0	0	394000	
पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	20000	0	0	20000	
कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	27000	0	0	27000	
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	8318000	5000000	0	3318000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)

आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	**69000**	0	0	69000	
विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	**2427000**	0	0	2427000	
उपचारात्मक सेवा तर्गतका कार्यक्रमहरु (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी) /आधारभूत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्रिधिकरण र आँखा, नाक, कान, घाँटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि अभिमुखीकरण तथा विद्यालय स्क्रीनिंग कार	**500000**	0	0	500000	
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	**605000**	400000	0	205000	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	**177000**	0	0	177000	
क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन।	**105000**	0	0	105000	
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	**4000000**	0	0	4000000	
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	**41000**	0	0	41000	
घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर संचालन	**606000**	0	0	606000	
राष्ट्रिय महिला समुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमको थप यातायात खर्च	**378000**	378000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
भ्रमण अनुगमन (गरिब घर पहिचान र परिचय पत्र वितरण)	**160000**	0	0	160000	
रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन)	**80000**	0	0	80000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	**300000**	0	0	300000	
स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्याकन खर्च	**56000**	0	0	56000	
एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	**108000**	0	0	108000	

213

स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको भ्रमण खर्च	**50000**	40000	0	10000	जिविकोपार्जन सशक्तिकरण (L)
रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (विविध१०७३	**25000**	0	0	25000	
विविध खर्च स्थानीय तह	**100000**	0	0	100000	
अन्य विविध खर्च Periodic meeting costs of LGPCC	**23000**	0	0	23000	
अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	**50000**	0	0	50000	
स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा विविध खर्च	**400000**	0	0	400000	
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान	**1422000**	0	0	1422000	
कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित अति विपन्न परिवार नगद हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७८ बमोजिम हुने गरी अधिकतम लाभग्राही परिवार संख्या १७७ लाई रू.१० हजारका दरले नगद हस्तान्तरण प्रयोजनार्थ	**1770000**	0	0	1770000	
आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	**1500000**	0	0	1500000	
केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	**900000**	0	0	900000	
नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	**800000**	0	0	800000	
रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्युटर, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	**150000**	0	0	150000	
ट्याब्लेट खरिद	**200000**	0	0	200000	
रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (फर्निचर फिक्चर्स)	**50000**	0	0	50000	
विद्यालयमा आइ टि ल्याव स्थापना सुदृढिकरण एवं डिजिटल लाइब्रेरी व्यवस्थापनका लागि अनुदान	**1300000**	0	0	1300000	
नाके डाँडा टुडन खाने,कटुवा मोचे डाडा भ्यो.पु बागमति गापा ७, कौसे वेशी , बाग्मती गाउँपालिका, ललितपुर	**3400000**	0	0	3400000	
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (थप)	**1485000**	0	0	1485000	
स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	**200000**	0	0	200000	

केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएको प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याब व्यवस्थापन अनुदान	100000	0	0	100000	
सिम्ले गढीभञ्ज्याङ खानेपानी आयोजना बागमती ४	29100000	0	0	29100000	
माझखण्ड खानेपानी योजना	6000000	0	0	6000000	
तल्लो सिम्ले मोटरबाटो	1500000	0	0	1500000	
तल्लो सिम्ले मोटरबाटो	9999000	0	0	9999000	
मानेगाउँ झाँक्रीकोट घुसेल माल्टा मोटरबाटो	1500000	0	0	1500000	
मानेगाउँ झाँक्रीकोट घुसेल माल्टा मोटरबाटो	9038000	0	0	9038000	
तिनपाने पर्यटकीय राडार क्षेत्र कार्यक्रम	2000000	0	0	2000000	
तिनपाने पर्यटकीय राडार क्षेत्र कार्यक्रम	9430000	0	0	9430000	
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको लागि संचार खर्च	158000	158000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
पुर्वाधार भएका स्वास्थ्य संस्थामा १५ शैया सम्मको अस्पताल संचालन निरन्तरता (चालु भट्टेडाँडा हे पो बागमती गाउँपालिका ललितपुर)	4000000	0	0	4000000	
न्यूनतम सेवा मापदण्ड सुधारका लागि स्वास्थ्य संस्था (प्रा स्वा के/हे पो लाइ) सशर्त अनुदान	350000	0	0	350000	
बाल मैत्री स्थानीय तह घोषणा प्रोत्साहन कार्यक्रम	150000	0	0	150000	
अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रम	300000	0	0	300000	
बाबुआमा विहिन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम	384000	0	0	384000	
एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम निरन्तरता	1575000	1575000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ संचालन अनुदान	700000	0	0	700000	
बाल विवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन अनुदान	150000	0	0	150000	
पुर्वाधार भएका स्वास्थ्य संस्थामा १५ शैया सम्मको अस्पताल संचालन निरन्तरता (चालु भट्टेडाँडा हे पो बागमती गाउँपालिका ललितपुर)	1000000	0	0	1000000	
गिम्दि मगर महिला सामुदयिक भवन वडा नं ७	2500000	2500000	0	0	जिविकोपार्जन शसक्तिकरण (L)

213

गिम्दिवेसी मगर समाज सामुदायिक भवन निर्माण	**2500000**	0	0	2500000	
गिम्दि हुलाक भन्ज्याङबाट थली चमेरो गुफा जाने सडक	**2500000**	0	0	2500000	
तीन पाने भन्ज्याङ भैंसे जाने सडक वडा नं १	**2500000**	0	0	2500000	
जम्मा विनियोजित रकम रु.	566725798	82242000	200000	484283798	

__